

Raadsbrief

Datum 17 juni 2025

Onderwerp Toezegging versnellen BSN-aanvragen

Versienummer

Portefeuillehouder Anja Roelfs

Samenvatting

In september 2024 heeft de raad vragen gesteld over de wachttijden op BSN-aanvragen voor asielzoekers en statushouders en wat de rol van de gemeente Zwolle is bij het faciliteren hiervan. Daarop heeft wethouder De Jong toegezegd te onderzoeken of het mogelijk is om asielzoekers en statushouders versneld een Burgerservicenummer (BSN) toe te kennen.

Bijlagen

Openbaarheid

Openbaar

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De voorgestelde wijze van afdoening van toezegging 'Versnellen BSN-aanvragen'.

Datum 17 juni 2025

Inleiding

In 2023 en 2024 liepen de wachttijden voor het ontvangen van een BSN voor asielzoekers en statushouders steeds verder op. De IND had een langere beslistermijn voor asielaanvragen en de capaciteit van afhandeling was onvoldoende om alle aanvragen tijdig te verwerken. Asielzoekers en statushouders moeten hierdoor lang wachten op een BSN waardoor zij problemen ondervinden met het openen van een bankrekening, het regelen van verzekeringen en het vinden van werk.

Kader

Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom 2015 [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#)

Kernboodschap

In 2023 en de eerste helft van 2024 was er sprake van aanzienlijke wachttijden voor het aanvragen van een BSN waardoor asielzoekers en statushouders langer dan de wettelijke termijn van zes maanden moesten wachten op een BSN. Inmiddels zijn er landelijke maatregelen genomen om deze wachttijden aanzienlijk te verkorten. De urgentie om lokaal aanvullende maatregelen te treffen, zoals het opzetten van een eigen BRP-straat (Basisregistratie Personen) in Zwolle, is daarmee op dit moment niet aan de orde.

Toelichting

Op peildatum 23 mei 2025 zijn er in de opvanglocatie in Zwolle nog drie asielzoekers die wachten op hun oproep voor de BRP-straat. Statushouders hebben voorrang bij inschrijving in de BRP-straat. Asielzoekers moeten zes maanden wachten voordat ze in aanmerking komen voor een BSN. Bij één van de hiervoor genoemde persoon is de termijn van 6 maanden verstreken. Het COA en ook de gemeente Zwolle hebben geen inzicht of invloed op de wachtlijsten bij de BRP-straten.

Voor de eerste registratie van statushouders en asielzoekers in de BRP is in de Bestuursovereenkomst Verhoogde Asielinstroom 2015 afgesproken dat dit wordt gedaan door een aantal aangewezen gemeenten. Door dit bij slechts een klein aantal gemeenten te beleggen, kon de expertise ten aanzien van deze doelgroep worden gebundeld. De inschrijving van asielzoekers en statushouders vraagt specialistische kennis. Bij die aangewezen gemeenten zijn BRP-straten ingericht. Deze staan in Budel (gemeente Cranendonck), Den Bosch (gemeente Gilze en Rijen), Ter Apel (gemeente Westerwolde) en Zevenaar (gemeente Arnhem). Deze gemeenten werken samen met de IND. De IND beschikt over de door asielzoekers ingeleverde documenten die ook nodig zijn voor de inschrijving in de BRP. De IND stelt die documenten voor de BRP-straten beschikbaar.

Begin 2022 stonden er ongeveer 2.000 asielzoekers en statushouders op de wachtlijst voor een BSN. Dit aantal liep door capaciteitsgebrek binnen twee jaar tijd op naar 18.000. Door krapte op de arbeidsmarkt konden de bestaande BRP-straten niet snel uitgebreid worden. Sinds november 2024 is er een extra BRP-straat geopend in Amsterdam en is de capaciteit van de BRP-straat in Gilze en Rijen verhoogd. Door de inzet van Amsterdam en Gilze en Rijen van november 2024 tot mei 2025 zal het grootste deel van de achterstand naar verwachting medio 2025 zijn weggewerkt. Er is een verhoging van de structurele inschrijfcapaciteit nodig om het restant van de achterstand op te lossen en niet opnieuw een achterstand op te lopen. Daarnaast worden er stappen genomen om de landelijke coördinatie, werkproces en planning te verbeteren. Dit om het proces makkelijker en efficiënter te maken zodat bijvoorbeeld het aantal gemiste afspraken vermindert. Of alle wachtenden daadwerkelijk in de BRP ingeschreven kunnen worden moet overigens per individueel geval worden beoordeeld. Het kan voorkomen dat iemand die wacht nog niet aan de inschrijvingscriteria voldoet. Bijvoorbeeld omdat

Datum 17 juni 2025

de identiteit nog niet is vastgesteld. Daarnaast veroorzaken verhuizingen door het openen en sluiten van noodopvang locaties no-shows op afspraken, wat leidt tot inefficiëntie in de BRP-straten. Het Rijk verwacht dat halverwege 2025 de wachtlijst wordt ingelopen. In september vorig jaar besloten de ministeries van Justitie & Veiligheid en Binnenlandse Zaken om de BRP-loketten te versterken. Er komt extra geld en personeel voor de bestaande loketten en de aansturing wordt beter geregeld.

Wanneer asielzoekers langer dan de wettelijke zes maanden wachten op een BSN zitten ze langer dan nodig in een wachtstand. Immers mag je in Nederland niet werken zonder BSN. Dit is niet bevorderlijk voor de participatie en de integratie van de mensen die het betreft. Het is zowel voor de asielzoekers als voor Zwolle waardevol dat nieuwe Zwollenaren zo spoedig mogelijk deel kunnen nemen aan de Zwolse maatschappij. Samen met COA proberen we in het bijzonder voor asielzoekers die nog niet mogen werken in te zetten op vrijwilligerswerk bijvoorbeeld binnen de opvanglocatie en andere vormen van participatie en integratie.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Er was geen sprake van een participatietraject voor dit onderzoek.

Communicatie

Middels deze raadsbrief informeren we uw raad.

Financiën

Voor de gemeente zijn er geen financiële consequenties.

Risico's

Asielzoekers die langer dan zes maanden moeten wachten op een BSN hebben onnodig lang geen toegang tot werk. Hierdoor kunnen ze geen eigen inkomen genereren en blijven afhankelijk van de voorzieningen vanuit het COA. Naast niet kunnen werken kunnen asielzoekers zonder BSN ook geen opleiding volgen of een bankrekening openen. Dit heeft mogelijk een grote psychologische impact door de langdurige onzekerheid en inactiviteit. In Zwolle gaat het momenteel om één die asielzoeker die langer dan gebruikelijk wacht op een BSN en twee asielzoekers die nog binnen de termijn van zes maanden wachten.

Vervolg

We blijven de landelijke ontwikkelingen volgen en houden ook over dit onderwerp contact met de opvanglocaties in Zwolle.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

voorstel

Zwolle

Datum 17 juni 2025
burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer